فضائي معلومات

Ketabton.com

ليكوال:جليل احمد(ارمان)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

ښاغلو لوستونکو! تاسی به په دغه کتاب کې د کاینات د ځینو شیانو او موضوعاتو په اړه به معلومات تر لاسه کړي.
هغه علم کوم چي د فضاء څخه بحث کوي د فضاء ساینس په نوم یادیږي او څوک چي ددغه موضوعات څیړي هغه ته د فضاء ساینسپوه یا ستور پوه هم ورته وایي
د فضاء ساینس د طبیعي علومو یو برخه ده.
ددغه علم مطالعه موږ سره د فضاء د جوړښت، ځانگرتیاوو او پیژندنه کې مرسته کوي.
دا ټوله شیان کوم چي په دغه کتاب کی بیان شوي زیاتره یی په قرآنکریم کی موږ ته ښودل شوي دي.
خو ډیر په تاسف سره زه دا وایم چي موږ او تاسو یوازي قرآنکریم لوستی دی بس لفظونه او سورتونه مو په یاد دي خو په حقیقي معنی او مطلب باندې یې نه پوهیږو په اوسنی وخت کې چه څومره کشفیات او اختراعات شوي دي ټول د قرآنکریم د مبارکو لارښوونو په برکت شوي دي څومره چه علم او ساینس پرمختګ کوي په هم هغه اندازه د خداي تعالی د مبارک دین حقانیت څرگندیږي او داسی ښکاري چه ساینس او علوم د متعال خداي(ج) د دین خدمت کوونکي دي.همدارنګه څه د پاسه (۱۴۰۰) کاله دمخه چه د اسلام سپیڅلی دین څه ویلي دي ساینس اوس کټ مټ هماغه خبرې ثابتوي کومي چه د الله(ج) معجز کلام څه د پاسه (۱۴۰۰) کاله دمخه فرمایلي دي.
خدای تعالی خپل بندګان داسې دوست گڼي لکه څرنګه چي مور او پلار خپل اولاد دوست گڼي بلکه د هغه نه هم زیات دوست گڼي هر څه چي انسانانو ته زیان رسوي هغه یي حرام گرځولی دی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـوم څـه چـي د انسـانانو د پـاره ضـروري دي ګټـور او فايـده منـد دي هغـه يـې حـلال ګرځـولی دی او د اسـتعمال اجـازه يـې ورکـړې ده. د يـوه دينـي عـالم پـه قـول او وينـا چـي هـيڅ يـوه ساينسـي تجربـه د شـرعي نصوصـو سـره پـه ټکـر کـې نـه واقـع کيـږي او کـه چيـري احيانـا واقـع هـم شـي نـو د دوو حـالاتو څخـه بـه خـالي نـه وي.لـومړي دا چـي دغـه ساينسـي تجربـه بـه کـاملا نـه بشـپړه شـوي او نيمګرتيـاوي بـه وي او يـا بـرعکس ساينسـي تجربـه بـه بشـپړه وي امـا د وخـت علمـاء بـه د شـرعي نـص پـه اسـتنباط بانـدي نـه پـوهيږي. نـو يقينـي خبـره ده چـي د اسـلام مبـارک ديـن د فطـرت ديـن دي او د سـاينس او تجربـو سـره پـه ټکـر او تصـادم کـې نـه واقـع کيـږي.

کـه چيري پـه افغانسـتان کـي د ښـوونې او روزنـې هلـې ځلـې پـه پـوره پراختيـا سـره تـر سـره شـوي واي نـو د ننيـو ناخوالو،جنـګ جګـړو او تـاو تريخـوالي پـر ځـاي بـه سـوله او امـن نيـولی وای. اولـه پرديـو څخـه بـه نـن ورځ د خيـر غوښـتلو نـه خـلاص واي.

پـه هـر صـورت پـه مختلفـو هيوادونـو کـې يـې پـه خپلـو ښـوونو او روزنـو کـې قرآنکـريم معنـی ننيسـتي ده او داسـې کشـفيات يـې کړيـدي چـي اوس مسـلمانانو لاسـونه او پښـې ورتـه تړلـي دي او لـه يـوې مخـې پوپنـاه کيـږي.لـه همـدي املـه مـا د زيـات وخـت راهيسـي دا هيلـه درلـوده چـي څرنګـه وکـولای شـم د خپلـو ګرانـو هيوادوالـو ورونـو او خونـدو او ماشـومانو د سـالمې روزنـې پـه خـاطر داسـي مفيـد اثـار ولـيکم چـي لـه يـوي خـوا زمـوږ وروسـته پاتـه ټـولني د پرمختـګ سـبب شـي او بلـې خـوا تـه زده کـوونکي او د زده کـړې مينه وال د اړتيا په صورت کي تري استفاده وکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

Table of Contents

لویه چاودنه 1
لویه چاودنه د قرآن په رڼا کي 6
د فضاء وخت 8
فضاء 9
وخت 9
د فضاء د یخوالي لامل 15
انسولیټر 20
مطلق صفر 20
د فضاء د توروالي لامل 25
تور غار 35
تور غار د قرآن په رڼا کي 38

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

دا کتاب زه ډالي کوم تر ټولو دمخه زما قدرمنو موراو پلار ته او تر هغه وروسته زما کورنۍ ته او دهغه وروسته زما ګرانو اوستاذانو ته چا چې زه ددغه کتاب ليکولو ته تشويک کړم.

.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویه چاودنه:

د ساینس دا عاقده ده چي زموږ ستاسو ټوله شمسي نظام له یوي چاودني څخه جوړ شوي. د پخواني یونانیانو او فیلسوفانو او د ساینس پوهانو دا خیال دي چي زموږ دا دنیا او دا کاینات همیشه څخه وو او همیشه به وي کوم چي غلط دي.

الله(ج)حکم وکړ چي (کن) یعني وشه او زموږ ستاسو دا کاینات جوړ شو په وجود راغلي. شلمه پیړۍ په ساینس کي ډیر لوړ مقام لري ولي چي په دغه پیړۍ کي څومره پرمختګ چي ساینس وکړ دومره په لاس راغلي تاریخ کي نه وو شوي. د پرمختګ ددي سفر په جریان کي زموږ ستاسو د کاینات د هري خوا په مطلب داسي رازونه را ښکاره شوه کوم چي ساینسپوهان یي په حیرانتیا کي اچولي.د وخت او فاصلي په واهلو واهلو سره تر ننه پوري انسان ته ددي فکر ولي نه سو پیدا چي هغه په کومه دنیا کي چي ژوند کوي د هغه کاینات پیل څه ډول وشو. په آسمان کي ځلیدلي ستوري،په مځکه کي رنګه ګلان،شنه کیدونکي نبات، د سمندر په منځ کي شنګیا،ښکلي ماهیان،د ژوند په جریان کي ټول ښکاره کیدونکي ټول ښکلي منظري او زموږ ستاسو په ژوند کي هرهغه شي پیل څه ډول وشو؟دا زموږ ستاسو کاینات څه وخت او څرنګه رامنځته شو څه وخت یي خپل پیل وکړ؟په فضاء کي هر لوري ته اچول شوي غټي او کوچني ډبري څرنګه په وجود راغلي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا هغـــه ســـوالات دي كـــوم چـــي پيــړۍ پيــړۍ راهيســـي د انســـان پــه فكــر كــي پيــدا كيږي.دغــه ســوالات مــوږ د نظريــاتو و هغــه دنيــا تــه وړي،چيــري چــي د خيــالاتو عجيبــه جهــان مــوږ پــه ډير ځه فكر كولو ته مجبوره كړي.

پــه دا دنيــا كــي د انســـان د لـــومړي قـــدم څخـــه انســـان ددي كاينـــات د هغـــو شـــيانو پـــه مونـــدلو كـــي مصـــروفه دي كـــوم چـــي ددي كاينات د جوړيدو په هكله معلومات وركوي.

د تـــاريخ د مطالعـــه كولـــو څخـــه دا معلـــوميږي چـــي يـــو قـــديم ښـــار بابـــل پـــه مونـــدلو څخـــه د دي كاينـــات پـــه اړه يـــو ځـــه رڼـــا اچوول كيږي.

د قـــديم بابـــل دا عاقـــده وه دا ځمكـــه لـــه ځلـــورو خـــواو لـــه ســـمندرونو څخـــه چارچـــاپيره شـــوي ده او آســـمان د ســـرچپه پيـــالۍ پـــه څيـــر پـــه ځمكـــه ايښـــودل شـــوي دي. كـــوم چـــي حقيقـــت نه دي.

اهـــل بابـــل ســـپوږمۍ،لمر او د ســـتوري بـــه يـــي خـــدايان بالـــه. د نـــن پـــه پرمختللـــي زمـــان كـــي كـــه دغـــه د درواغـــو حقـــايق كـــه وهـــم پيژنـــۍ مګـــر دا يـــو حقيقـــت دي چـــي د هغـــه پخوانيـــو خلګـــو دا خبـــري د نـــن پرمختللـــي ســـاينس يـــي ددي كاينـــات پـــه پيژنـــدلو كۍ مصروفه كړي.

د پخـــوانۍ بابـــل پـــه مقابـــل كـــي د پخـــوانۍ مصـــر وګـــړي ددي كاينـــات پـــه اړه يـــي فكرونـــه جـــلا وه.پخـــوانۍ يونانيـــانو بـــه دا منـــل چـــي ځمكـــه پـــه حركـــت كـــي ده،وروســـته يـــو يونـــانۍ فلســـفي ددي خبـــري د ثابـــت كولـــو كوښـــښ وكـــړ چـــي ځمكـــه د لمـــر پـــه شـــاوخوا ځرخي.مګـــر د اوســـني ســـاينس څخـــه ددي كاينـــات پـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړه کول شوي څېړني پخوانۍ فکرونه يي له خاورو سره خاوري کړه.د نن پرمختللي ساينس دا وايي چي ددي کاينات پيل ۱۴ مليارده کاله مخکي شوي دي.د ننۍ ساينس دا هم وايي چي ددي کلونو څخه مخکي زمان او مکان يعني دا ټوله کاينات په يو ګردي شکل کي را قيد وو.په دغه ګردي شکل کي توانايي يعني طاقت خپل طوفان يي برکراره ساتلي وو،د کوم د لاسه چي دغه شکل د لايتناهي حده پوري کثيف او ګرم وو. هم دغه شکل د کيسي پيل او هم دغه څخه دا کاينات په وجود راغلي دي او کوم چي اوس هم جريان لري.دا کاينات د يوې چاودني څخه په وجود راغلي کوم چي ساينس يي د بيګ بينګ يعني د لوي چاودني په نامه پيژنۍ او ددي ټولو د مخه دا ټوله يو ګردي شکل وو کوم چي مو مخکي يادونه وکړه.

د ساينس پوهانو دا خيال وي چي اول يو عظيم چاودنه وشوه او دا کاينات د طاقت د مادې د شکلونو په څير په جلا کيدو سره مختلف ستورو،کهکشانونو،د ځمکي او آسمان د پيدا کيدو سبب شو او د هغوي په فکر دا ټوله يو اطفاق وو يعني دوي دا ويل چي ددي کاينات د خلقت لپاره هيڅ کله د يو خالق اړتيا پيدا نه شوه.مګر دلته دا سوال پيدا کيږي چي دا کاينات کوم چي د لويي چاودني په زريعه په وجود راغلي دي نو دا لازمي ده چي ددي يو خالق سته.که چيري خالق موجود نه واي نو بايد چي دا کاينات له هميشه څخه موجود واي.

فزيک وايي چي دا کاينات له هميشه څخه موجود نه وو،دا د يو شي په واسطه رامنځته شوي دي او خپله نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

رامنځته شوي يو چا رامنځته کړي دي او هغه الله(ج) دي. لحاظا دا خبره ددي تصديق کوي چي دا کاينات د لويي چاودني څخه رامنځته شوي دي او ددى د مخه دا موجود نه وو.يو لوي طاقت والا دا ددي چاودني په واسطه رامنځته کړ او هغه الله(ج)وو او ددي کاينات پيدايښت او دا چاودنه د الله(ج)په موجوديت باندي دلالت کوي.ددي عظيم چاودني وروسته د کايناتي زراتو اتحاد ته ساينس پوهان يوه معجزه بالي يوه عظيمه معجزه چي آخر دا تمام زرات په يو بهترينه صورت کي ځرنګه منظم شوه،د کوم څخه چي په لکهاوو کهکشانونه په وجود راغله او په هر کهکشان کي په لکهاوو سياري ځرنګه په وجود راغله.د ننى زمانى ساينس پوهان د کاينات په دغه لايتناهي جوړښت باندي خپل ټول علم په کارولو وروسته بيا هم حيران دي. د ننى زمانى ساينس پوهانو کي اوس هم داسي ساينس پوهان سته چي اوس هم هغه پخوانى نظر تائيده وي چي دا کاينات له هميشه څخه وه او هميشه به وي او دا هم وايي چي ددي کاينات هيڅ خالق نسته.

د حيرانتيا خبره خو دا ده چي د نن څخه ۱۴۰۰ کاله دمخه قرآن موږ ته ددي په اړه خبر راکړي دي.کله چي هغه وخت د کايناتو په اړه علم د ننى عصر د علم په مطابق د نه اوسيدو په برابر وو يعني نن ورځ چي ساينس څومره پر مختللي دي هغه وخت و لا نه.ملګرو ددي ژوند د تيرولو ځيني اصول وي.

يوه نظريه د يونان وه، چي هغه داسي وه: ددي نه کوم پيل وو او نه هم کوم پاي سته هر څوک چي هر ډول يي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیـــروي ســـم دي.کلـــه چـــي اتلســـمه پیـــړی راغلـــه دا نظریـــه لـــه مینځـــه ولاړه کلـــه چـــي ســـاینس دا خبـــره ثابتـــه کـــړه چـــي یـــا ددي پیل هم شوی دي او یو وخت به ددی پاي هم کیږي.

ملګـــرو د آســـټرالیا یـــو ســـاینس پـــوه وو کـــوم چـــي پالـــډویس نومیده.هغـــه یـــوه بلـــه خبـــره ثابتـــه کـــړه چـــي ددي کاینـــات جـــوړونکي ســـته خپلـــه نـــه دي جـــوړ شـــوي او ورســـره دا یـــي هـــم وویـــل چـــي د چـــاودني ځخـــه خـــو ویرانـــي رامنځتـــه کیـــږي جـــوړه ونـــه خـــو نـــه کیږي.کـــه چیـــري زه اوس داســـي ووایـــم چـــي زه پوهنتـــون تـــه ولاړم هلتـــه نـــږدي پوهنتـــون ســـره چاودنـــه وشـــوه هـــر ځـــومره خلـــګ چـــي هلتـــه وه ټولـــه پـــه هـــوا شـــوه او خپـــل کـــورو کـــي کشیناســـته داســـي خـــو هـــیڅ کلـــه نـــه ســـی کیـــداي ولـــي چـــي د چـــاودني ځخـــه خـــو ویرانـــي رامنځتـــه کیـــږي.دا پـــه کاینـــات کـــي یـــوازیني داســـي چاودنـــه ده کـــوم چـــي دا کاینـــات یـــي پـــه داســـي ښـــکلي شـــکل ســـره رامنځتـــه کړ.یـــوه ثانیـــه پـــه ۱۰۰۰ برخـــو ســـره تقســـیم کیـــداي شـــي او د هغـــه ځخـــه نـــور زیـــات نـــه ســـي تقســـیم کیـــداي. نـــو هغـــه ســـاینس پـــوه کـــوم چـــي مـــا اوس مخکـــي یادونـــه وکـــړه هغـــه دا خبـــره ثابتـــه کـــړه کـــه د یـــوي ثـــانیي ۱۰۰۰۰۰ برخـــي جـــوړي کړو،کلـــه چـــي چاودنـــه وشـــوه نـــو هغـــه وخـــت دوه طاقتوتـــه پـــه وجـــود راغلـــل،یو د جـــذبي قـــوه او بـــل ســـرعت،که چیـــري هغـــه وخـــت ســـرعت زیـــات شـــوي واي نـــو دا کاینـــات بـــه پاشـــل شـــوي واي او کـــه د جـــذبي قـــوه زیاتـــه شـــوي واي نـــو دا کاینـــات بـــه بیرتـــه راټـــول شـــوي واي بیـــا بـــه ګـــردی شـــکل یـــا صـــفر جـــوړ شـــوي واي.کـــه چیـــري پـــه دغـــه کـــي د یـــوي ثـــانیي ۱۰۰۰۰۰ برخـــي جـــوړي کـــړو نـــو یـــو ویشـــل شـــوي ۱۰۰۰۰۰ برخـــو پـــه انـــدازه کـــه ســـرعت زیـــات شـــوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

واي نـــودا کاينـــات بـــه پاشـــل شـــوي واي او کـــه د جـــذبي قـــوه زياته شوي واي نو دا کاينات به بيرته صفر شوي واي.

لويه چاودنه د قرآن په رڼا کي

ملګــرو زمــوږ قــرآن دســاينس د تصــديق کولــو لپــاره نــه دي راغلـــي د ســـاينس د درواغ ثابـــت کولـــو لپـــاره هـــم نـــه دي راغلي.زمـــوږ قـــرآن د هـــدايت لپـــاره راغلـــي دي او د ژونـــد تيرولــو طريقــه راشــوي،يو ځــاي يــو ځــاي هغــه دا دنيــا لمــس کــوي او داســي صــحيح لمــس کــوي چــي هغــه نــو څــوک نــه ســي بدل کولاي.

ملګــرو مــوږ ســره ددي نظــر نســته چــي دا کاينــات خپلــه جــوړ شــوی وي مــوږ ســره ددي نظــر ســته چــي دا الله(ج)جــوړ کــړي او د يو نظام سره.

الله(ج) پـــه صـــورت ال انبيـــاء کـــي فرمـــايلي پـــه آيـــات نمبـــر ۳۰ کي:

ګـــوري هغـــه کســـان چـــي کـــافران شـــوي دي چـــي بيشـــکه دا آســـمانونه اوځمکـــي دواړه وه پيوســـته نـــو جـــلا کـــړ مـــوږ دوي او ګرزولـــي دي مـــوږ لـــه اوبـــو څخـــه هـــر شـــي ژونـــدي او ژونـــد آيـــا نونه راوړي دوي ايمان.

د نـــن ســـاينس پـــه مطـــابق کاينـــات مسلســـل پراخيـــږي مګـــر پـــه قـــرآن کـــي الله (ج) د نـــن څخـــه ۱۴۰۰ کالـــه د مخـــه داســـي فرمايلي:

او مـــوږ ټولـــه آســـمانونه پـــه دغـــه لاســـو ســـره جـــوړ کـــړ او مـــوږ ته ټول مقدول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیــا لــه دي خبــري څخــه مــوږ دا نتیجــه اخیســتاي شــو چــي پــه کاینــات کــي هــره لحظــه یــوه نــوي مــاده پیــدا کیــږي د کــوم د لاسه چي کاینات یو ځاي کیږي

صورت الحم کي الله(ج)په آیات نمبر ۱۱ کي فرمایلي:

بیــائي اراده وکــړه پیــدا کولــو د آســمان او دی لــوګي وو نــو وئــي ویــل ده تــه او ځمکــي تــه راشــي دواړه پــه خوښــه یــا پــه نــا خوښي سره وویل دواړو راځو موږ په خوښه سره.

د کاینــاتو پیــدا کــوونکي وویــل (کــن) او د ژونــد ښــکلي ځــاي جــوړ شــو اوس ددی کــن شــاته کــوم ســاینس پوشــل شــوي دي. د ســاینس پوهــانو یــو ګــروه پــه کاینــات کــي موجــود هــر شــي تــه لفظ وایي.

یــو داســي لفــظ چــي د حروفــو مجموعــه نــه بلکــه پــه دا یــو لفــظ کــي ټولــه ژونــد موجــود دي او پــه کاینــات کــي هــر یــوه مــاده لفــظ ده،ځمکــه لفــظ ده آســمان لفــظ دي او د ځمکــي او آســمان تــر منځ هر شي لفظ دي. لفظ د ارتقالي مراحل جاري ساتي.

انســان مــړ ســي خــو لفــظ پاتــه ســي. د یــو نــه ختمیــدونکي صــفر ابتــداء د لفــظ (کن)څخــه کیــږي او پــه راتلــو ســره انســان تــه الله(ج) علــم ورکــړ او د انســان اختتــام هــم پــه لفــظ کیــږي یعني (فیاکن) باندي.

ځینــي بیــا د کاینــات د پیــدا کیــدو ســبب آواز بــالي هغــه وایــي د آواز شــدت دومــره زیــات دي کــه یــو زور داره آواز پیــدا کــړل شــي نــو انســاني غــوږ هغــه اوریــدلاي نــه شــي او دا آواز واي د کاینــات د تخلیــق ســبب هــم کیــداي ســي،او دغــه خبــره لویــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاودنه د دلیل په توګه وړاندي کوي د هغوي په مطلب د (کن)د آواز د شدت څخه کاینات رامنځته شو.

د فضاء وخت:

وخت کوم چي موږ لیدلای نه سو،اوریدلاي نه سومګر بیا هم هر وخت هره ورځ دا محسوس کولاي شو،نو دا څه شي دي.آیا دا له فضاء سره یو ډول اړیکه لري؟

د اینسټاین د مخه چي کوم ساینسپوهان وه هغوي دا ویل چي فضاء او وخت یو له بل سره هیڅ اړیکه نه لري نو په همدي خاطر په فضاء کي راغلي هر ډول بدلون په وخت هیڅ اغیزه نه کوي.د نیوټن په مطابق وخت مطلق دي یعني په کاینات کي وخت د ټولو لپاره یو ډول وي یعني که زما لپاره که دوه ساعته وخت تیر شوي وي نو په دا ټوله کاینات کي به د ټولو لپاره دوه ساعته وخت به تیر شوي وي که هغه په کومه بله سیاره کي وي یا کوم بلیک هول ته نږدي وي یا کوم داسي طیاري کي وي د کوم سرعت چي د نور د سرعت سره مساوي وي.

مګر د اینسټاین فکر یو څه جلا وو.هغه دا ویل چي فضاء او وخت یو له بله سره مبنتي دي د کوم له وجهي چي دواړه په خپلواکه توګه پایښت نه کوي.هغه دا هم ویل چي وخت مطلق نه وي بلکه خپل وي یعني د ټولو لپاره یو ډول نه وي.

په بیل بیل حالاتونو او ځایونو کي وخت په بیل بیل ډول سره تیریږي.که د خپلوي په مفکوري کي وګورو نو موږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضاء او وخت جلا کولاي نه شو په حقیقت کې د وخت د تیریدو رفتار د یو موجود په ګرندیتوب او د هغه ثقل د ساحه له امله وي.

که زما د ثقل قوه او ګرندیتوب (چټکتیا) ستاسو د ثقل قوي او ګرندیتوب څخه جلا وي نو زموږ لپاره به د وخت د تیریدو سرعت یا رفتار به هم جلا وي.

د جذبي قوي او ګرندیتوب(چټکتیا) په زیاتیدو سره د وخت سرعت یا رفتار کرار سی.

د فضاء وخت دپیژندلو د مخه موږ باید فضاء او وخت دواړه په جلا جلا ډول وپیژنو.

فضاء:

که موږ خبره د فضاء وکړو نو زموږ شاوخوا ټوله ساحه فضاء ده.د یو شي موقعیت د پیدا کولو لپاره موږ له ۳ ګرافونو څخه کار اخلو کوم چي د x,y,z محورونه دي یعني اوږدوالي،سوروالي او ژوروالي څرګند کوي یعني زموږ ۳ بعده وشوه.

وخت: اوس که خبره د وخت وکړو زموږ لپاره ددي تشریح کول مشکل به وي ولي چي وخت تل مخته ځي دا زموږ څلورم بعد منو.اوس که موږ فضاء او وخت سره یوځاي کړو نو دا به سي څلور بعدي دفضاء وخت کوم چي په انګلیسي کي **space time** ورته ویل کیږي.

اینسټاین وایلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې فضاء او وخت دواړه يوځاي د فضاء وخت په شکل سره مبتني دي.

دواړه يو د بل بغير وجود نه لري يا مختته نه ځي.آيا دا يو حقيقت دي نو راځو دا د يو مثال په ډول وپيژنو.

مثال:په يو ټولنيزه ځانګه کي ستاسو د يو داسي ملګړي سره ملګرتيا وشوه کوم چي هيڅکله مو نه دی سره ليدلي.مګر د څو ورځو د چيټ له لاري خبري اتري کولو وروسته تاسو د يو بل ليدلو ته ليواله شي،د هغه سره د ليدلو لپاره ته به هغه ته فضاء او وخت دواړه به ورشوي لکه غازي پارک د جمعي په ورځ،مازديګر ۴ بجی.که په دی دواړو کي ته هغه ته يو شي ووايي نو هغه به تا پيدا نه کړي لکه غازي پارک کي به سره ووينو.دلته دده سره معلومات نسته چي غازي پارک کي په کومه ورځ او څه وخت سره ګورو.

دوهمه خبره:که ته هغه ته يوازي وخت ووايي لکه د جمعي په ورځ،مازديګر ۴ بجی به سره ووينو.نو دلته بيا هغه ته دا نه معلوميږي چي چيري سره ګورو.

د فضاء او وخت يو ځاي کولو بغير د يوي واقعه پيژندل ناممکنه ده.

لکه څرنګه چي ما مخکي وويل فضاﺉ وخت څلور بعدي دي د کوم څلور بعده يوځاي کول زموږ لپاره ناممکنه دي.موږ به د فضاء وخت د دوه بعدي ګراف له پلوه پيژنو په کوم کي چي د x محور فضاء را پيژني او د y محور وخت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څرنګه چي فضاء او وخت سره مښتي دي سره یو ځاي دي.کوم شي چي په فضاء کي حرکت کوي هغه په وخت کي هم حرکت کوي.د نور معلومات دمخه راسي چي یو څه د فضاء وخت د ګراف د اساس په اړه یو څه ووایو.

فرض یی کړي چي یوه ریلګاډي د کابل څخه مزارشریف ته یا کوم بل ښار ته ځي.که چیري ددي حرکت یوازي د فضاء په محور وښویو نو ګراف به یي په لاندي ډول وي.

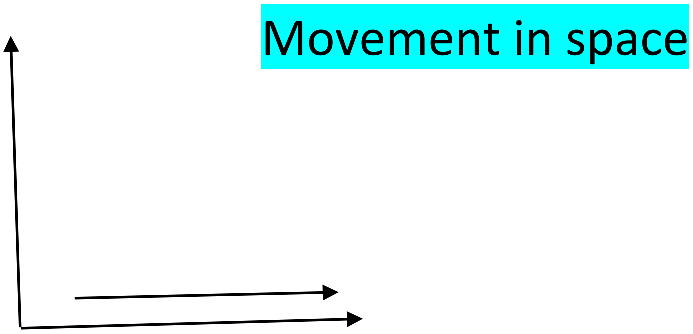

او که حرکت د وخت په محور وښویو نو ګراف به یي په لاندي ډول وي.

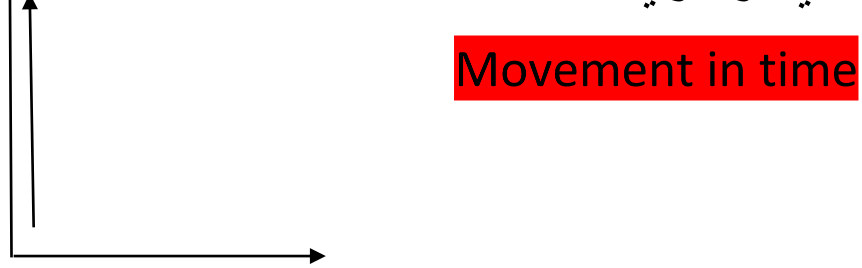

مګر دا دواړه مکمل معلومات نه راکوي.نو په همدي خاطر که د فضاء وخت ګراف جوړ کړو نو ګراف به یي په لاندي ډول وي.

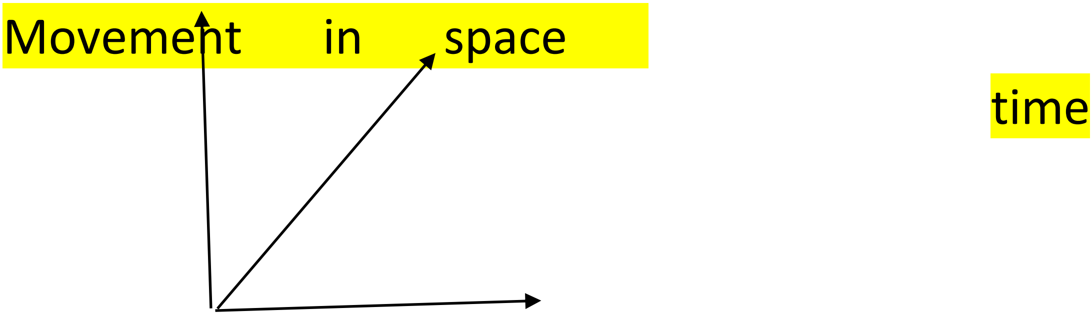

(c) ketabton.com: The Digital Library

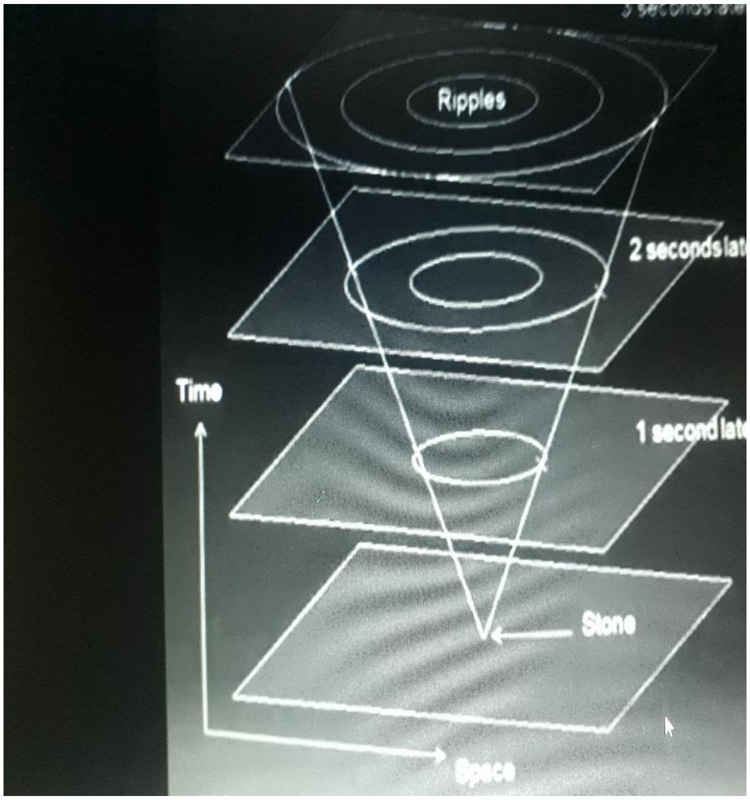

ډیر ساینس پوهان دا دنیا ته په هغه نظر نه ګوري کوم چي یو عام انسان یي ګوري.د یو عام انسان لپاره دا دنیا د یو فلم په څیر ده مګر ساینس پوهان دا برخه په برخه ګوري.راسي چي وپیژنو څنګه؟

کله چي موږ یو تالاب ته یوه ډبره وغورځوو، نو موږ ته په اوبو کي جوړي شوي څپي په نظر راځي.دا یو عام پیښه ده چي موږ تاسو د ژوند په جریان کي زیات لیدلي دي او که چیري دغه پیښي ته په ځیر سره وګورو نو دا به یو څه دا رکم وي.

کله چي موږ ډبره وغورځول هغه وخت هیڅ هم نه وشوه،یوه ثانیه وروسته یوه څپه جوړه شوه،دوی ثانیې وروسته دوي څپي او دريٍ ثانیې وروسته دري څپي.

که دغه شکل ته موږ په ځیر سره وګورو دا د یو مخروط شکل دي.په دی ګراف کي موږ د درو ثانیو وخت ځانته معلوم کړ او که چیري غواړي ددي په راتلوونکي ځان پوه کړي نو دا نور هم رسم کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه عــــام ډول دا مخـــــروط د فضــــاء وخـــت د تيـــوري پلوشــــه ده. کـــه چيـــري مـــوږ ددی وخـــت موقعيـــت ســـرچپه کـــړو نـــو دا مخــروط بــه ســرچپه ســي او مــوږ تــه بــه ددي پيښــي تيــر وخــت رامعلوم شي.دغه مخروط ته موږ نوري مخروط وايو.

لکه په دغه شکل کي.

البرټ اينستاين وايلي دي:

زمـــوږ د فزيـــک پوهـــانو لپـــاره د تير،اوســـني او راتلـــوونکي تـــر مـــنځ بيلتـــون يـــوازې يـــو فريـــب دی،کـــه څـــه هـــم يـــو قـــانع کـــوونکی دی.

نـــو اوس تاســـی دا فکـــر کـــوي چـــي تير،اوســـنی او راتلـــوونکی هميشــه وجــود لــري نــو دا دنيــا مــوږ تــه ولــي تــل پــه حرکــت کــي معلوميږي.راځو دا به هم وڅيړو.

کلــه چــي مــوږ کومــه ويــډيو ګــورو دا مــوږ تــه پــه حرکــت کــي معلـــوميږي، مګـــر پـــه اصـــل کـــي داســـي نـــه وي هغـــه د څـــو عکســــونو يوځــــايوالی وی کــــوم چــــي ژر ژر زمــــوږ مختــــه ښکاره کوي.

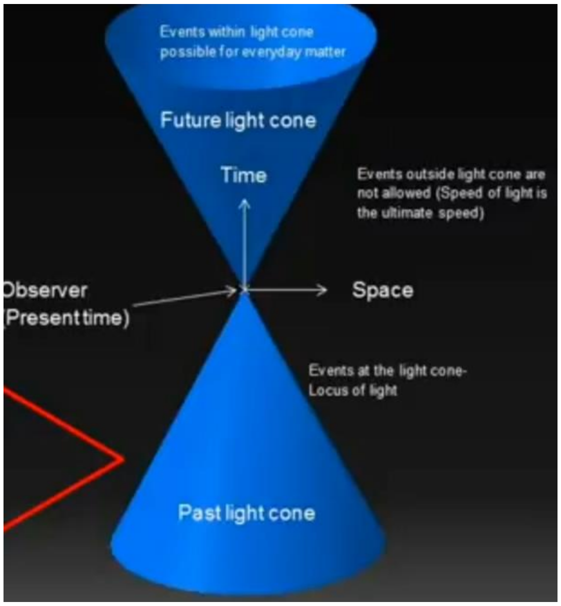

مثـــــال بـــــه د يـــــو ټوټـــــه دړی ورکړو،پــه دی ټوټــه دړه کــي څــو څپــي دي چــي د يــو څــو فټبــالرانو عکســـونه پـــه کـــي جـــوړ شـــوي دي،کــه چيــري مــوږ دغــه څپــي جـلا جـلا وګـورو نـو پـه دی کـی د يـــوازې فټبـــالرانو ولاړ عکســـونه دي او کــه دغــه عکســونه تاســو پــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیـزي سـره وړانـدي کـړي نـو دغـه بـه تاسـو تـه د یـو ویـډیو پـه ځیـر ښـکاره سي.تاسـو تـه بـه داسـي ښـکاري چـي تاسـو د فټبـال د بـازي یـوه ویـډیو ګوري.پـه دغـه وخـت ځیـي هـم پـه خپـل پخـواني ځـاي وجـود لري،خـو یـوازې ستاسـو د لیـدو طریقـه بدله شوي.

امیـد لـرم چـي تاسـو بـه د فضـاء وخـت پیژنـدلی وي.اوس سوال دا پیدا کیږي چي ددي ګراف د جوړولو فائده څه ده؟

ددی فائـده دا ده چـي مـوږ د یـوي پیښـی کـوچني ګـراف پـه جوړولـو سـره د هغـه د راتلـوونکی پـه اړه معلومـات تـر لاسـه کـولای شـو او د هغـه د تیـر وخـت دا هم،شـه مثـال یـي لویـه چاودنـه ده.د ننـي کاینـات دغـه شـکل د فضـاء وخـت د دیـاګرام پـه جوړولـو سـره مـوږ پـه آسـاني سـره دا وایـلای سـو چـي دا پـه تیـر وخـت کـي څـه ډول وو او بیـا پـه راتلـوونکی کـي بـه څـه ډول وي.پـه همـدي اسـاس د یـو سـیاري د ګـراف پـه جوړولـو سـره دا وایلـي سـو چـي د نـن څخـه ۱۰ کالـه د مخـه دا په کوم ځاي وه او لس کاله وروسته به په کوم ځاي وي.

نـو آیـا نـه دي دا سـپیس ټـایم ګـراف پـه زړه پـوري ،ددي ګـراف پـه واسـطه مـوږ اوس دا فضـاء پـه مکمـل ډول وپیژنده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د فضاء د يخوالي لامل:

په سوال کې ډېر طاقت وي او په دا نړدي تير وختونو کې ځيني ساينس پوهانو داسې سوالونه کړي د کوم جوابونه چې نړۍ بدله کړي ده.

همداسې يو سوال سل کاله دمخه يو ساينس پوه وکړ.د نن څخه سل کاله دمخه موږ به شم يعني مومبتي لګوله او رڼا به مو ورڅخه لاسته راوړه تيل به مو سوځاوه او او رڼا به مو لاسته راوړه.بيا يو ساينس پوه راغلي او هغه داسې يو سوال يې وکړ چې آيا موږ سره داسې کومه بله طريقه نسته چې بغير د تيل د سوځولو او د بغير د مومبتي د لګولو څخه موږ رڼا لاسته راوړو؟

هغه په دا سوال باندي کار کول شروع کړ او لس زره تجربې يې وکړي. کيداي سي هغه تر ما تاسي شه پيژني د هغه نوم تومس ايډيس وو،او بيا هغه موږ ته يو ګروپ راکړ. نن دا ګروپ هر ځاي کې موجود دي.په هر کور کي،په هره کوټه کې چې موږ کښينو په هغه ځاي کې دوه،څلور،اته يا لس دانې دا ګروپونه موجود وي.نو موږ ته اوس دا ښکاره شوه چې په يو سوال کې څومره طاقت وي او هغه نړۍ څنګه بدله کولاي سي.

نن زه په يو داسې سوال باندي کار کوم چې ډير اړين دي.سوال دا دي چې لمر په فضاء کې موجود دي او په داهم پوهيږو چې دا څومره ګرم دي او د لمر په خير په فضاء کې نور هم غټې او ګرمې او روښانه سياري موجود دي کوم چې شمير يې موږ ته نه معلوميږي،نو بيا فضاء ولي يخه وي؟سوال ډير اړين دي او جواب يې هم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـــوږ پـــه کاینـــات کـــي پـــه بلیـــانو ســـتوري او ســـیاري موجـــود دي او دا ســـتوري او ســـیاري زمـــوږ کاینـــات را ګرمـــوي مګـــر بیـــا هم د فضاء د تودوخي درجه کمه ولي وي.

مـــوږ تاســـو د تـــودوخي د انتقـــال حالاتونـــه وایلـــي دي دلتـــه لـــږ بحث پر کوو.

اول: هدایت**:**

پـــه دي طریقـــه کـــي تاســـي د یـــو ګـــرم شـــي ســـره پـــه اړیکـــه کـــي وي.نـــو کلـــه چـــي تاســـي لـــه ګـــرم شـــي ســـره پـــه اړیکـــه کـــي اوســـي نـــو تودوخـــه د یـــو ځـــاي څخـــه بـــل ځـــاي تـــه تلـــل یـــا انتقـــال شـــروع کړي

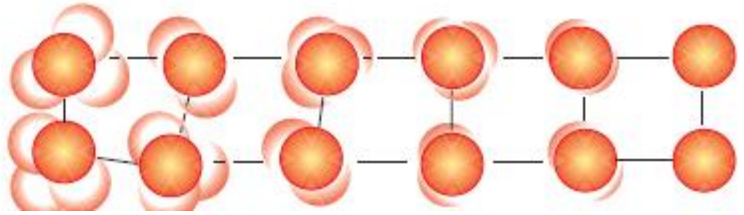

د هدایت په طریقه کي د تودوخي انتقال

دوهم: بهیر**:**

پـــه دغـــه طریقـــه کـــي مـــاده حرکـــت کـــوي او د مـــادي مالیکولونـــه سره مبنلي او تودوخه رامنځته کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

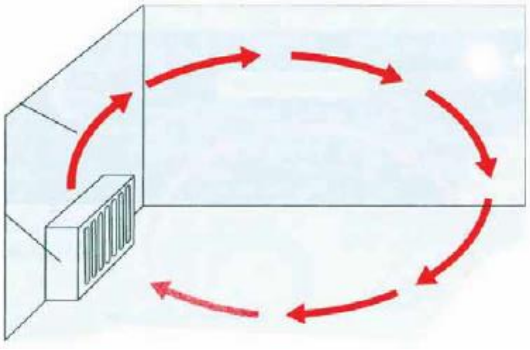

پـــــه کوټـــــه کـــــي د ســـــړه او د توده هوا انتقال

دريــم: تشعشــــع:د برقــي مقناطيســي وړانګــو لـــه وجهــي تودوخــه له يوه ځاي ځخه بل ځاي ته حرکت کوي.

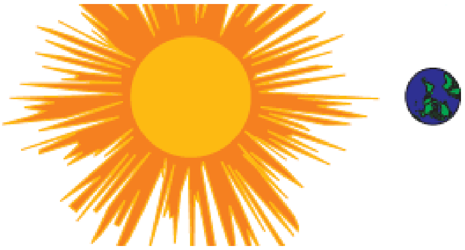

د تشعشـــــع پـــــه اثـــــر د لمـــــر د تودوخي انتقال

اوس چــي مــوږ د فضــاء خبــره کــوو چــي پــه فضــاء کــي تودوخــه لــه يــو ځــاي ځخــه بــل ځــاي تــه ځنګــه انتقاليږي،هغــه د تشعشــع له لاري.

مثـــال د دوو ځپـــو يـــا مخونـــو دا ورکوو،يـــو ډامبـــر دي او بـــل هنداره.

ډامبر:مــوږ پــه لانــدي عکــس کــي وينــو چــي کــومي وړانګــي چــي پــه ډامبــر لګيــږي هغــه زيــاتي دي او کــومي وړانګــي چــي د بانــدي ځــي يعنــي انعکــاس کــوي هغــه لــږ دي،يعنــي دا پــه ځــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــي وړانګـــي جـــذبوي ګرميـــږي ددي د تـــودوخي درجـــه زياتيږي

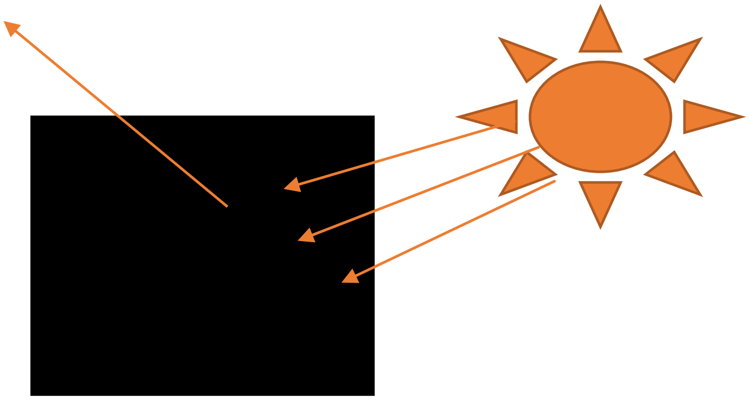

هنداره:پــه دغــه لانــدي عكــس كــي چــي كــومي وړانګــي راځــي هغــه تــه نــږدي انــدازه بيرتــه خــارجيږي يعنــي كومــه تودوخــه چــي دننــه راځــی زياتــه انــدازه يــي بيرتــه انعكــاس كــوي.ولي دا يو يخه ځيه ده تودوخي درجه يي ډيره نه زياتيږي.

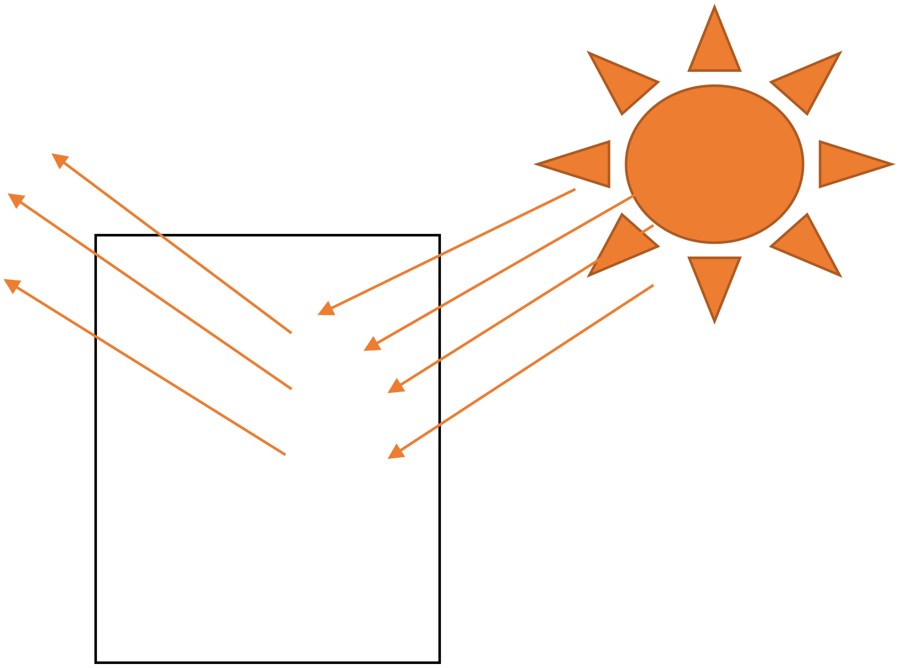

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس که دغه بيان ورکړو چي فضاء يخه ده او که نه دا په قانوني لحاظ سمه نه ده.ولي چي دا يو خاليګاه ده پراخ ځاي دي يعني واکيوم،او په دا واکيوم کي نه اټوم وي او نه ماليکولونه. په همدي خاطر موږ دا نه سو وايلاي چي فضاء يخه ده او که ګرمه ولي چي د هغه د تودوخي خصوصيات پايښت نه کوي.موږ دا وايلاي سو که موږ په فضاء کي يوه ماده ځاي پر ځاي کړو که هغه د اوسپني يو سيخ وي يا هم هغه ځمکه وي يا هم ډير غټ ستوري يا سياره وي نو ددي د تودوخي درجه به څومره وي،ولي چي په دي کي به هم ماليکولونه وي او هم اټومونه،هغه به تودوخه انتقالوي او تودوخه له يو ځاي څخه بل ځاي ته به حرکت کوي.

نـو پـه دي ذکـر شـوو شيانو بانـدي مـوږ کـتلاي سـو چـي د هغـه د تـودوخي درجـه بـه زياتـه وي او کـه کمـه .مګـر فضـاء پـه خپلـه تودوخـه نـه لـري او دا صـفت د فضـاء نـه دي.نـو مـوږ بايـد دا بيـان سـم کـړو او مـوږ بـه يـوه تجربـه وکـړو پـه کـوم چـي ناسـا يـو څـه عمـر دمخـه د فلزاتـو يـوه ټوټـه فضـاء کـي کيښـوده او بيـا هغـه مطالعـه کـړل سـو،نو کلـه چـي دوي دا فلـز لمـر تـه مخـامخ کيښـود د لمـر وړانګـي مسـتقيم پـه دغـه فلـز ولګيـدي نـو د تـودوخي درجـه يـي ډيـر زيـات پـه لوړيـدو شـوه.تر ۲۶۰ سـانتيګريډه پـوري تودوخـه ورسـيده او دغـه فلـز تـود او سـور شـو.بل طـرف تـه ددغـه فلـز هغـه خـوا کـوم چـي د لمـر و طـرف تـه نـه وه نـو د هغـي د تـودوخي درجـه پـه کميـدو شـوه او د هغـه خـوا د تـودوخي درجـه منفـي ۱۰۰ سـانتيګريډه پـوري ورسـيده.هغه خـوا چـي د لمـر و طـرف تـه وه هغـه ۲۶۰ سـانتيګريډه وه او هغـه خـوا چـي د لمـر و

(c) ketabton.com: The Digital Library

طـرف تــه نــه وه هغــه منفــي ۱۰۰ ســانتيګرېډه پــوري وه.دا ډيــر غــټ د تــودوخي ډلټــا يــا فــرق دي کــوم چــي پــه دغــه فلــز کــي رامنځتــه شــو او زمــوږ فضــاء تــه ختوونکي(کيهانيان)کلــه چــي فضــاء تــه خيــږي نــو هغــه بايــد دا تودوخــه برداښــت کــړي او ددي لپــاره دوي تــه خــاص لبــاس ورکــول کيــږي پــه کــوم کــي چي د ګرمي سيستم هم موجود وي او د يخني دا هم.

د ګرمــي سيســتم پــه دا خــاطر وي کلــه چــي دوي فضــاء تــه وخيــږي او د لمــر وړانګــي دوي تــه مســتقيم نــه ورځــي نــو د ګرمي د سيستم څخه استفاده کوي.

د يخنــی سيســتم پــه دا خــاطر وي کــه دوي لمــر تــه مخــامخ نــه سي نو دوي بيا له دغه سيستم څخه استفاده کوي.

کــــه مــــوږ د خپلــــي ځمکــــې خــــارجي ســــطحی تــــه ولاړسو،اتموســفير تــه ولاړ سو،فضــاء تــه ولاړ ســو نــو هلتــه بــه تــودوخي درجــه منفــي ۲۷۰ celcusوي. کلــه چــي مــوږ مصــنوعي ســپوږمکی جــوړه وو نــو مــوږ د مــادې تــوتي هــم اســتعمالوو او ځينــي داســي د مــادې برخــي وي چــي لمــر تــه مخــامخ راتــلاي شــي نــو د هغــوي لپــاره مــوږ انســوليژن يعنــي (لمر ته اينودل)جوړه وو.

انســـوليټر:د تــودوخي تنظيمــوونکي دي کــوم چــي مصــنوعي سپوږمکی له تودوخي څخه ساتي.

مطلق صفر:

دا هغــه نظــری يــا خــالص علمــي انــدازه ده د کــوم څخــه چــي کښــته تودوخــه نــه ســی تــلاي.ده آخــري انــدازه منفــي ۲۷۳،۱۵ ســانتيګريډه ده. لــه دغــه انــدازي څخــه کښــته پــه علمــي توګــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تودوخــــه نـــه ســـی تـــلاي او دا د تـــودوخي هغـــه درجـــه وي پـــه کـــوم کـــي چـــي اټومونـــه عجـــب او غريـــب حرکـــت کـــوي.
پـــه ســـاده توګـــه زمـــوږ ســـره چـــي کـــوم اټومونـــه ســـته هغـــه پـــه بيرتـــه توګـــه څرخـــي او لکـــه چنګـــه چـــي مـــوږ هغـــه اټومونـــه يـــخ کـــو نـــو هغـــه مطلـــق صـــفر تـــه نـــږدي ورســـي نـــو تودوخـــه يـــي ډيـــره کمـــــه شـــــوي وي او د هغـــــه حرکـــــت صـــــفر شـــــوی وی.
مـــاده کـــه هـــر څـــومره لمـــر تـــه نـــږدي کيښـــودل شـــی نـــو د هغـــه د تـــودوخي درجـــه بـــه ډيـــره لـــوړيږي يعنـــي لـــوړه بـــه وي او کـــه هـــر څـــومره ځينـــي ليـــري کيښـــودل شـــی هغـــومره د تـــودوخي درجـــــه يـــــي کميـــــږي زمـــــوږ ســـــره يـــــي غـــــوره مثـــــال مرکـــــری(pluto)دی.مرکـــــری د تـــــودوخي درجـــــه منفـــــي ۲۴۰ ســـانتيګريډه ده مګـــر مـــوږ بـــه لـــه دغـــه ځخـــه بـــه هـــم مختـــه ولاړ ســـو مـــوږ يـــو داســـي وريـــځ تـــه ولاړ ســـو کـــوم چـــي پـــه فضـــاء کـــی ليـــدل کيـــږي او د تـــودوخي درجـــه يـــي منفـــي ۲۵۰ ســـانتيګريډه وي مګـــر پـــه فضـــاء کـــی ځينـــي داســـی ځايونـــه هـــم ســـته چـــي تـــودوخي درجـــه يـــي منفـــي ۲۷۰،۴ ســـانتيګريډه وي دا د منفـــي خبـــره ده يعنـــي منفـــي ۲۷۰،۴ ســـانتيګريډه دا ډيـــره يخـــه د تـــــــــــــــــــودوخي درجـــــــــــــــــــــــه ده.
ځمکـــه تـــل د خپـــل مـــدار پـــه شـــاوخوا څرخـــي يعنـــی زمـــا مطلـــب بيضـــوي حرکـــت دي کلـــه چـــي ددي يـــوه خـــوا لمـــر تـــه مخـــامخ وي نـــو د هغـــه خـــوا د تـــودوخي درجـــه زياتـــه وي او هغـــه خـــوا چـــی لمـــر تـــه مســـتقيم نـــه وي د هغـــه د تـــودوخي درجـــه کمـــه وي نـــو لکـــه څرنګـــه چـــي دا څرخي،حرکـــت کـــوي نـــو دويمـــه برخـــه يـــي لمـــر تـــه مســـتقيمه کيـــږي نـــو پـــه دا حالـــت کـــي پـــه دويمـــه برخـــه کـــــی بـــــه يـــــي تودوخـــــه زياتـــــه او اولـــــه کـــــی بـــــه کمـــــه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چیري ځمکه خپل دا حرکت ونه کړي نو په ځمکه باندي به مستقیم په یوه برخه باندي به لمر وي یعني قائم ورځ به وي شپه به هیڅ نه وي او په بلي برخي باندي به یي قائمه شپه وي.په کومي برخي چي به شپه وي د هغه د تو دوخي درجه کرار کرار په کمیدو به وي او په کومي برخي چي به ورځ وي هغه به توده وي یعني تودوخه به یي زیاته وي یا مخ په لوړیدو به وي او په دغه ډول د تودوخي په درجه کي به ډیر بدلون راسي نو په هم دغه خاطر د ځمکي په خپل مدار په شاوخوا بیضوی حرکت کول ډیر اړین دي تر څو ددغه تودوخي د درجي بدلون له منځه یوړل سی.

اوس به موږ د یوي کوټه تجربه وکړو تر څو په دغه پوه سو چي په فضاء کي د مادې تودوخه ولي کمه وي؟ یوه کوټه ده او په هغه کي یوه بخاري موجوده ده موږ چي کله دغه کوټي ته داخل شوو نو زموږ یخ وسی ولي چي تودوخه ډیره کمه وه نو کله چي موږ بخاري ولګوو نو کرار کرار وخت تیریږي دا بخاري تودوخه رامنځته کوي او تودوخه خونه(کوټه)ګرموي مګر هغه وخت چي موږ دغه خونی ته داخل شوو او زموږ یخ وسو د تودوخي درجه ډیره کمه وه ددي کمیدو لامل څه وو ستاسو په دماغ کی به کوم خیال وی چي آخر لامل یي څه دي په خونه کی بخاري هم لګیدلی وه او په دغه خونه کي تاسي دا وایلاي سی چی لمر هم سته نو تودوخه ولي دومره ټیټه ده. دوه رقم لاملونه به ستاسو په دماغ کی به راځی اول لامل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اول دا چــي خونــه اول يخــه وه او مــوږ بخــاري يــو لــړ وخــت د مخــه ولګــول نــو پــه دی خــاطر بخــاري اوس خونــه پــه مکمــل ډول ســره نــه ده تــوده کــړي.دا زمــوږ اول لامــل وو خــو مــوږ بــل لامــل هــم لــرو چــي هغــه زمــوږ دوهــم لامــل دی دوهـــــــــــــــــــــــــم لامـــــــــــــــــــــــــل:

دوهـم لامـل دا دي چـي کيـدای سـی خونـه د بغلـو لـه خـوا کـرار کــرار غتيږي.کــه چيــری مــوږ همداســی يــوه خــونی تــه ولاړ ســو چــی کــرار کــرار غتيــږي نــو د بخــاري او زمــوږ تــر مــنځ فاصــله زيــاتيږي او پــه خونــه کــي بيــا زياتــه هــوا راســی.نو دلتــه د هغـــه د ګرمولـــو لپـــاره يـــو څـــه وخـــت خـــو پـــه کـــار دي. دوه شــيانه مــوږ وايــلاي شــو(۱)دا چــي بخــاري مــو لــړ وخــت دمخـــه ولګـــول (۲)دا چـــي خونـــه غتيږي(اکســـپينډ کـــوی)او د خــوني د پراخيــدو لــه وجهــي د هغــوی تــر مــنځ چــي کــوم شــيان دی پـــه هغـــوي کـــي چـــي کومـــه فاصـــله ده هغـــه زيـــاتيږي اوس ســــــوال دا دي چـــــــي دغـــــــه تجربـــــــه ولـــــــي وکـــــــړه؟ ځکــه چــي اوس مــوږ داغــه تجربــه وړو فضــاء ته.لکــه څرنګــه چــی مــا مخکــي يادونــه وکــړه پــه فضــاء کــی پــه مليــاردو ســياري ســـته او هغـــوي زمـــوږ کاينـــات يعنـــی دغـــه فضـــاء راګرمـــوي مګــر مــوږ تــه بيــا هــم دا معلومــه ده چــي د فضــاء د تــودوخي درجــه کمــه ده.کــه چيــري پــه هغــه کــی فلــزي کــوم شــی کيښــودل شـــي نـــو هغـــه ډيـــر ژر يخيږي.نـــو ددي وجهـــه دا ده چـــي فضـــاء کــرار کــرار غتيــږی د فضــاء فاصــله ډيريــږی پــه همــدی خــاطر د لمــر او ځمکــی تــر مــنځ فاصــله زيــاتيږي،د لمــر پــه څيــر چــي کــومی نــوري ســياري دي د هغــوي فاصــله يــو د بــل تــر مــنځ زيـــاتيږی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لنډه به وکړم چې په فضاء کې هر څومره مادي شیان سته هغه ټوله وار په وار په یخیدو دي.اوس موږ ته دا معلومیږي چې دا طریقه چې ده که دا موږ نسکور کړو،سرچپه یې کړو،په ریورس یې یوسو نو یو وخت داسې وخت هم وو چې دا ټوله کاینات یو صفر وو،یو ګول شکل وو کوم چې موږ لوی چاودنه یعني big bang ورته وایو او ددې کتاب په سر کي مې یادونه یې کړې ده.
نو یوه خبره خو داسوه چې فضاء غځیږي او ددي ثبوت موږ ته د ډایلر اثر(dialer effect) څخه راکول کیږي.
کله چي موږ فضاء کې ستورو ته ګورو نو کله چې هغه موږ ته په سور رنګ ښکاره سي نو ددي مطلب دا دي چي هغه زموږ څخه لیري ځي.
نو فضاء کرار کرار غځیږي هغه فلزي شیان چي په کښي موجود دي هغه یخیږي.
دوهمه خبره مې دا هم کړي وه چي په فضاء کې نه هم اټومونه سته او نه هم مالیکولونه یوازي خالیګاه ده یعني خالي ځاي.نو په همدي خاطر تودوخه له یو ځاي څخه بل ځاي ته نه انتقالیږي نه د هدایت له لاري نه د بهیر له لاري یوازي تشعشع ده د کوم له لاري چي دا تودوخه انتقالوي.
اوس موږ ته دا معلومه شوه چي فضاء کي فلزي شیانو د تودوخي د کمیدو لامل دا دي چي یو خو فضاء پراخیږي او بل خالیګاه ده او د فضاء د یخني لامل هم همدا دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د فضاء د توروالي لامل:

کله چې موږ د فضاء و طرف ته ګورو نو هغه ولې موږ ته توره ښکاري. په ځینی ځایو کی د نور سکیټرین وینو مګر بیا هم فضاء موږ ته توره معلومیږي.تاسی دغه لمر ته وګوري لمر د رڼا څرچینه یا منبع ده مګر د لمر څخه په یو څه لیري تلو سره هغه فضاء موږ ته توره ښکاره کیدل شروع سی. که چیري فضاء توره نه واي نو زموږ په دنیا می به شپه نه واي.په همدي خاطر لحاظا دا سوال هم جوړیږي چي شپه ولی وی.

ددي ټولو سوالونو جوابونه پیدا کولو لپاره اول ځینی مفکوري وایو او په دي کی چی تر ټولو اوله مفکوره چی وایو هغه ده پیراډوکس یعني هغه وینا چي په ظاهر کي غلطه وي خو کیدای سی سمه وي یعنی متناقضه غوندي وینا.

دا یو داسی بیان دی کوم چي د خپله ځانه فیصله کوی.مثال زه تاسو ته دوه عکسونه وړاندی کوم او تاسی به په دغه عکسو کی مختلف بیان ووینی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نن څخه ۱۰۰ کاله دمخه انسان دا فکر کاوه چي زموږ فضاء بی حرکته ده،زموږ فضاء د جمود ښکار ده.زموږ په فضاء کی ۱۰ ملیارده کهکشانونه دی په یوه کهکشان کی سل ملیارده ستوري سته که موږ یی اوسط جوړ کړو نو زموږ په فضاء کي د مشاهدي په توګه دا وخت یو ملیارد یا یو تریلون ستوري موجود دي.که چیري فضاء بی حرکته ده او دومره زیات ستوري په کی موجود دي نو موږ ته خو باید په آسمان کي هر ځاي ستوري ښکاره کیداي،ټوله خواو ته باید رڼا واي د شپي مفکوره یا مفهوم باید وی لا نه.

آیا فضاء باید چی توره یا تور رنګه وي؟ دا سوال لومړي ځل لپاره د جرمنی نجوم شناس و دماغ ته راغلي کوم چي هینریج ویلیم اولبرخ نومیده دغه وینا ته موږ اولبرخ متناقضه غوندي وینا هم وایو.

ده دا وایلي دی که زموږ فضاء بی حرکته ده نو باید چي موږ ته د دومره زیات ستورو د موجودیت له وجهي هر طرف ته باید رڼا ښکاره کیداي هر طرف ته ستوري باید ښکاره کیداي فضاء باید چی توره نه واي.دا دواړه شیان یو له بله سره متضاد دي.

نو موږ دغه فکر کاوه چی فضاء(کاینات)لایتناهي،بی حرکته او آبدی ده مګر د فضاء تور رنګ دغه وینا غلطه ثابته کړه او موږ ته دا معلومه سوه چي بی حرکته او آبدی دا دواړه ملکیتونه زموږ په کاینات کی موجود نه دي.زموږ فضاء بی حرکته نه ده ځکه هغه پراخیږی او آبدی بیا ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه ده ولــی چې یو وخـت داسـی وخـت هـم وو چـي ددي پیـل شــروع سـو او یـو وخـت بـه داسـي وخـت بـه هـم راسـي چـي ددي پـــــــاي بـــــــــه هـــــــــــم کیـــــــــــږي.

دا دواړه شـیان مـوږ تـه یـو بـل سـتاره شـناس راوشـول کـوم چـي ایـډوین پوویـل هوبـل نومیـده او هغـه دا راتـه وویـل چـي زمـوږ کاینــات د وخــت پــه تیریــدو ســره پراخیــږي،ددي مطلــب دا دي چـي کـه چیـري مـوږ ماضـي (تیـر وخـت) کـی ولاړ سـو نـو یـو وخـت بـه داسـی راسـی چـي ددي کاینـات پیـل شـوي وو پـه همـدي خـاطر دا آبـدي نـه ده او لکـه څرنګـه چـي دا پراخيـږي نـو بـی حرکتـه نـه ده او پـه همـدي طریقـي سـره چـي پراخیـږي نـو دا لایتنـاهي هـم نـه ده کـه چیـري دا لایتنـاهي وای نـو دابـه دومــــــــــــره زیــــــــــات نــــــــــــه پراخیـــــــــــــداي.

اوس مــوږ دا وپيژنــده چــي زمــوږ کاینــات پراخیــږي د وخــت ســره مګــر مــوږ بــه ولاړســو د لــوی چــاودني وطــرف تــه ۱۴ ملیــارده کالــه مخکــي کلــه چــي یــو ډيــر طــاقتوره چاودنــه وشــوه او ټولــه کاینــات هغــه وخــت چــي د هغــه کــوم ســایز وو هغــه ټولــه کاینــات د هغــه چــاودني څخــه پیــدا شــوي روښــنایی څخــه ډکــه ســوه کــه چیــري هغــه وخــت مــوږ داغــه کاینــات تــه کــتلاي نــو ټولــه خــواو تــه بــه اور پــه نظــر راتــلاي پــه کومــه طریقــه ســـــره چـــــي زه تاســـــو پـــــه لانـــــدي عکـــــس کـــــی درشـــــوم

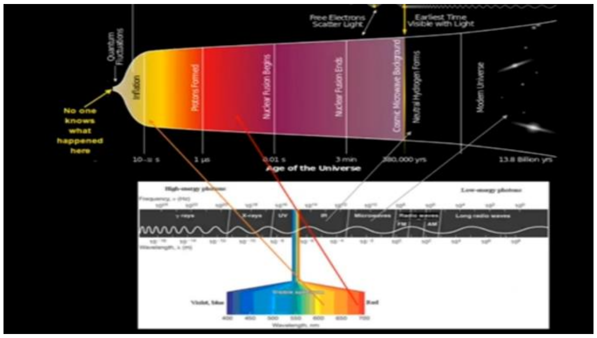

اوس تاســو فکــر وکــړي هغــه وخــت چــي زمــوږ کاینــات کــوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي د ډیر لږ عمر وه هغه وخت موږ ته په ژړ رنګ ښکاره کیده،د لیدلو وړ نور به موږ ته په نظر راتله او دا هغه نور وو کوم چي د چاودني له عمله موږ ته په نظر راتله.کرار کرار فضاء په پراخیدو سوه دلته پورته شکل کی ګوري چي فضاء پراخیږي. ددي د پراخیدو له وجهي د ژړ رنګ نور یا رڼا د څپي اوږدوالي هم په پراخیدو شروع سو او د ژړ رنګ د څپی اوږدوالي چي زیات سو نو کرار کرار د سور رنګ ولوري ته ولاړه اوس زموږ کاینات سور رنګ ځانته واخیست کرار کرار نور هم سور رنګه شوه او د هغه وروسته د زیات پرخیدو له امله د وړانګو پوتنی سور ریژن کی ولاړه لکه په پورته شکل کي چی ګوري.د هغه وروسته د وخت سره دا وړانګي د پراخیدو سره،د فضاء د پراخیدو له وجهی ددي څپي د اوږدوالي له وجهي مایکرو ویف ریژن کی ولاړه او نن چي موږ دغه وړانګی تر لاسه کوو هغه موږ ته په مایکرو ویف رینج کی پیدا کیږی چاته چي موږ کوږمیک مایکرو ویف بیکګراونډ وایو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

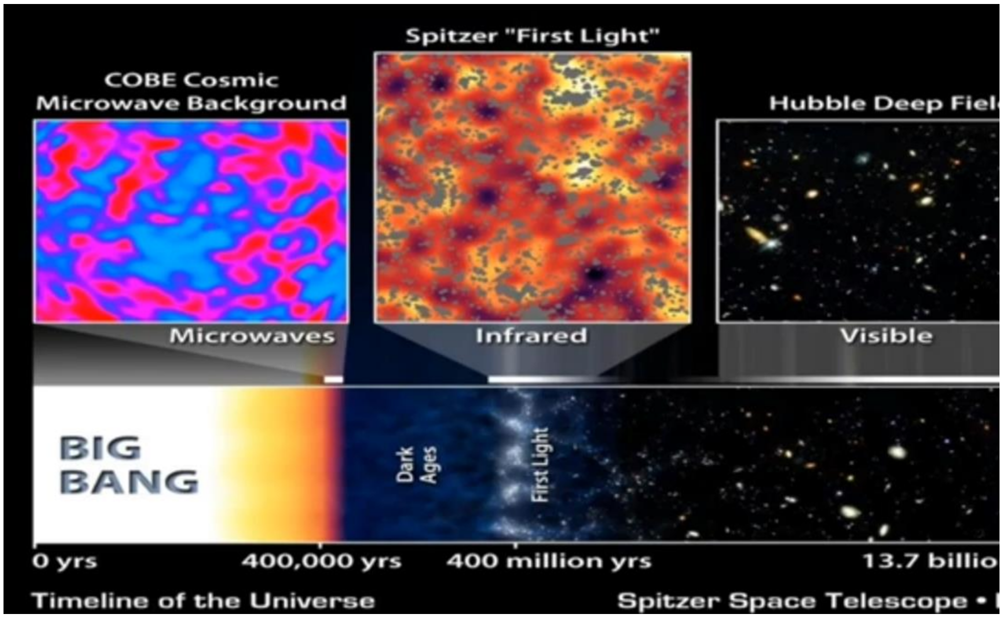

داغه عکس چې ما تاسو ته مخکې ښکاره کړ نو تاسي وګوري چې بیل بیل ځایونو کی بیل بیل وړانګي را پیدا کیږي.

نو په همدی خاطر کله چی تلویزون چالاند کړو نو موږ ته غږهاري را په غوږ کیږي او دا غږهاري آواز د کوزمیک مایکرو ویف بیکګراونډ د وړانګو له وجهي وی مګر زموږ څمکې ته دغه وړانګي له هره ځایه راځي او دا وړانګي د نن څخه ۱۴ ملیارده کلونه مخکې جوړي شوي کوم وخت چي لویه چاودنه وشوه.نو په همدي حساب سره دا وایلاي سو چي دا د هغه وخت وړانګی کرار کرار په پراخیدو سره دا وخت موږ ته په مایکرو ویف ریژن کي په نظر راځي او خپل رنګ یي له لاسه ورکړي.او د هغه سره سره یو بل اغیز به هم وپیژنو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

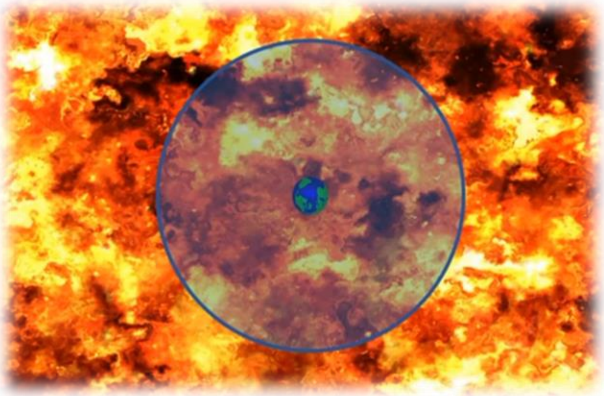

په پورته شکل کي مي وشودل چی زموږ ځمکه په منځ کي وه او کله چي لويه چاودنه وشوه نو هري خواته اور وو او دا وخت کله چي موږ په ځمکه کي کوزميک بيکګراونډ وړانګي ته ګورو نو هغه تقربن ۱۳،۸ ملیارده کاله مخکي جوړ شوي، کله چي زه يو دايره يي جوړه کړم نو دا دايره له ځمکي څخه ۱۳،۸ مليارده کاله ليري ده اود دغه دايري هری خوا ته موجوده وړانګي اوس موږ ته په لاس نه راځی په ځمکه کي.

ددی د ډير زيات تشريح کولو سره زه به تاسو ته دا ووايم چي دا هغه دايره ده د کوم څخه چي دا جوړ شوی کوزميک مايکرو ويف بيکګراونډ وړانګي ډير عمر دمخه تيري شوي موږ هغه نه سو ليدلاي ولي چي هغه زموږ د راتلو څخه دمخه تير شوی دي.په هم دغه طريقي سره دغه دوهمي دايري ته وګورو کوم چي مي په ۳۳ مخ کي ښودلي دي. نو ددی ريژن څخه راغلي مايکروويف بيکګراونډ وړانګي نن موږ ته په ځمکه کي تر لاسه کيږي. مګر ددی شاته چي کومه دايره(دريمه دايره)ده ددی څخه جوړ سوي مايکروويف بيکګراونډ وړانګي موږ ته به په لاس نه سي را ولی چي هغه تر اوسه پوري موږ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

رارسيدلي نه دي نو موږ يوازي دا دوهمي دايري ته ګورو ددي دمخه اوله دايره کی کوم وړانګي جوړي شوی وي د اول ريژن څخه هغه زموږ د ژوند څخه مخکي تير سوي دي،د دوهمي دايري وړانګي چي دي هغه موږ ته په لاس راځي او ددی شاته چي هر څومره وړانګي سته هغه به موږ تر لاسه نه کړو ولي چي هغه تر اوسه موږ ته رارسيدلي نه دي کيدای سی په راتلونکي کی موږ ته يا نورو نسلونو ته ور ورسيږي.

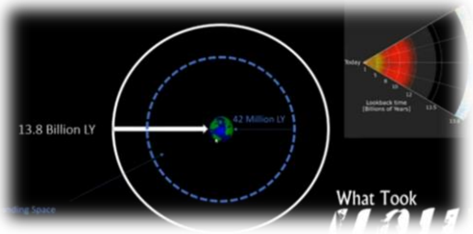

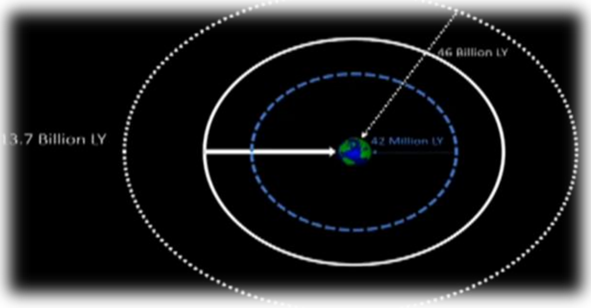

دا شيان هغه وخت نور زيات په زړه پوري سی کله چي موږ ته مايکروويف بيګګراونډ وړانګي راځي او موږ هغه تحليل کړو نو موږ ته دا معلومه سی چي دا يوازي ۴۲ ميليونه نوري کاله مخکي جوړ شوي.مګر موږ ته په رارسيدو سره ۱۳،۸ مليارده نوري کاله ولګيده لکه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورتـــه شـــکل کـــي چـــي تاســـو وینی.ملګـــرو دا ۴۲ میلیونـــه نـــورې کالـــه مخکـــي جـــوړ شـــوي مګـــر مـــوږ تـــه پـــه رارســـیدو ســـره ۱۳،۸ ملیـــارده نـــورې کالـــه ولګیـــده. ددي لامـــل د فضـــاء پراختیـــا ده ولـــي فضـــاء خـــو هـــم پراخیـــږي نـــو وړانګـــو تـــه تـــر مـــوږ پـــوري پـــه رارســـیدو ســـره زیـــات وخـــت ولګیـــږي چـــي او هغـــه تـــه ۱۳،۸ ملیـــارده نـــورې کالـــه ولګیـــده دا ډیـــر مهـــم نکتـــه ده کـــوم چـــي تاســـو بایـــد فکـــر پـــه وکـــړی نـــو اوس مـــوږ ۱۳،۸ ملیـــارده نـــورې کالـــه جـــذب کـــولاي شـــو، ۱۳،۸ ملیـــارده نـــورې کالـــه پـــوري کـــتلاي شـــو.مګر مـــوږ تـــه دا معلومـــه ده چـــي فضـــاء پراخیـــږي او چـــي فضـــاء پراخیـــږي نـــو ســـتوري او نـــور شـــیان یـــو لـــه بلـــه لیـــري ځـــي او چـــي ســـتوري او کهکشـــانونه یـــو لـــه بلـــه لیـــري ځـــي نـــو د کـــوم دایـــري چـــي مـــوږ خبـــره کـــړي وه کـــوم چـــي ۱۳،۸ ملیـــارده نـــورې کالـــه لیـــري ده هغـــه خـــو هـــم زمـــوږ څخـــه کـــرار کـــرار لیـــري ځـــي او کلـــه چـــي مـــوږ داغـــه دایـــري تـــه اوس ګـــورو او ورســـره نـــور اغیزونـــه لکـــه ډارک انـــرژي کـــوم چـــي شـــیان پراخـــوي هغـــه تـــه وګـــورو چـــي دا دریمـــه دایـــره د مشـــاهدي وړ کاینـــات ســـرحد زمـــوږ څخـــه ۴۶ ملیـــارده نـــورې کالـــه لیـــري ده. پـــه همـــدي خـــاطر خلـــګ پریښـــانه ســـی چـــي زمـــوږ کاینـــات خـــو ۱۴ ملیـــارده کالـــه مخکـــي جـــوړه شـــوي وه او نـــن مـــوږ ۴۶ ملیـــارده نـــورې کالـــه پـــوري لیـــدلاي شـــو او ددی لامـــل زمـــوږ د کاینـــات پراختیـــا ده نـــو کلـــه چـــي زه د اوس خبـــره کـــوم نـــو مـــوږ تـــه چـــي کـــوم کوزمیـــک مـــایکرو ویـــف بیکګراونـــډ وړانګي د مشاهدي وړ لړۍ کوم چي موږ لیدلاي شو

هغه ۴۶ ملیارده نورې کاله دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

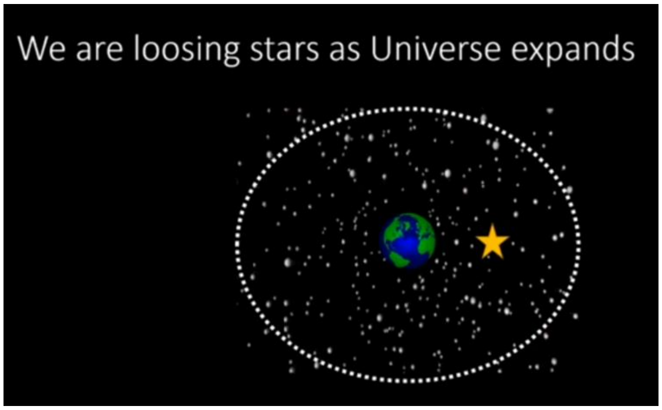

ددي سره سره موږ باید دا هم په یاد ولرو چي فضاء
پراخیږي نو اوس که چیري فضاء پراخیږي نو یو ستوري
کوم چي ما په عکس کي ښودلي دي کرار کرار ددغه
ستوري او د ځمکي تر منځ فاصله د فضاء د پراخیدو له
عمله زیاتیږی هغه ستوري کرار کرار لیري کیږي او بیا
دغه ستوري د هغه مودې څخه به لیري ولاړ سی د کوم
څخه چي د هغه رڼا یي تر موږ به نه راورسیږي او
ورسره بیا موږ هغه ستوري لیدلای هم نه سو او د هغه
لامل دا دي چي فضاء په ډیر تیزي سره مخ په پراخیدو
ده.موږ په یوه ثانیه کي ۲۲۰۰۰ ستوري له لاسه ورکوو،د
هغوي لید له لاسه ورکوو هغه د هغه مودې څخه لیري
لاړسی په کوم کی چي پخوا دغه ستوري موږ لیدلای
شوای.نو په همدي لحاظ ډیر ستوري او کهکشانونه زموږ
له لړی څخه د باندي ځي. یو وخت به داسی وخت راسي
چي موږ به خپل کهکشان او زموږ د بغل کهکشان
اینډرومیډا به لیدلای شو،د هغه ستوري به لیدلای شو.د
دوي علاوه په آسمان کي به بیا هیڅ شي به هم موږ ته په
نظر نه سی را.نو اوس چي فضاء پراخیږي نو کهکشانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ســـــره ورکيږي،ســـــتوري ورکيـــږي او دهغـــه ليـــد کـــرار کـــرار خـــتم کيـــږي او پـــه همـــدي طريقـــي ســـره کـــومي وړانګـــي چـــي مـــوږ تـــه راځـــي د هغـــوي د ځپـــو اوږدوالـــي غځيـــږي يـــا زيـــاتيږي.نو پـــه همـــدي خـــاطر د ليـــدو وړ نـــور څخـــه پـــه تيريـــدو ســـره پـــوتني ســـور او مـــايکروويف ريـــژن تـــه رســـيدلي کـــوم چـــي مـــوږ پـــه ســـترګو نـــه شـــو ليـــدلاي او د فضـــاء د تـــوروالي لامـــل همـــدا د فضـــاء پراخيـــدل دي چـــي هغـــه ســـتوري او ســـيارې چـــي رڼـــا رامنځتـــه کـــوي د هغـــوي فاصـــله زيـــاتيږي.د همـــدي د فضـــاء د پراختيا له وجهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

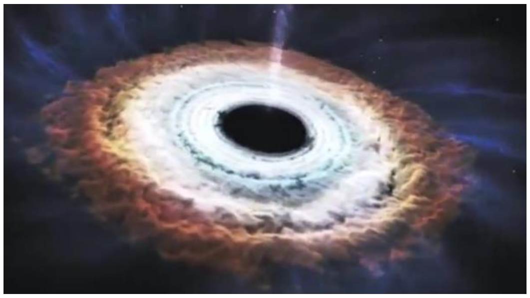

تور غار

ملګرو زموږ لا محدوده کاینات د انسان له فکر لیري او ډیره غټ دي. د یوویشتمی پیړۍ د ټیکنالوجي با وجود انسانانو ددي کاینات د ماس (Mass) د یوه فیصد زرهمه برخه هم پیدا نه کړه.بیشکه زموږ بی مثل کاینات د الله(ج) بی مثله تخلیق دي او ددي په راضو پو هیدل د انسان له فکره لیري خبره ده. دغه عظیم کاینات هره لحظه ډیره پراخیږي، ددي د پراخیدو اندازه تاسو له دغه خبري څخه کولاي سی چي په فضاء کی فاصله او وخت په کیلومتر یا په متر یا په کوم بل شی نه اندازه کیږي بلکه په نورې کال باندي اندازه کیږي.

ملګرو په دغه نوي عصر کی تر ټولو تیز رفتار د نور رفتار دی کوم چي ۳۰۰۰۰۰ کیلومتره پر ثانیي په رفتار سره حرکت کوي دا رفتار دومره تیز او زیات دي چي تاسو په دغه رفتار سره په یو ثانیه کی اوه واري پر ځمکي راڅرخیداي سي.

لمر زموږ د شمسي نظام واحد او یو درمیانه ستوري دي او تر ده هم غټ په ملیاردونو ستوري سته زموږ په کاینات کی کوم چی یو له بله په څو نورې کاله په اندازه لیري فاصلي سره موجود دي.

ملګرو د الله(ج) هر تخلیق شوي شی ته مرګ راتلل ضروری دي.همدارنګه لمر او تر هغه لا غټ ستوري کوم چی سور قهرمان ورته وایي کوم چی د روښانه ګازونو څرچینه وی کله چی خپل ټول عمر د تیرولو وروسته مړیني ته نږدي سي نو دلته ددوی سایز په تیزي سره غټیږي او ددوي په داخل کی مختلف عناصر پیدا کیدل شروع سی او کله چی ددوي په مرکز کی اوسپنه پیدا شي نو د یو عظیم چاودني وروسته په کاینات کی وپاشل سي مګر ددوي په مرکز کی د زیات جذب له امله یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

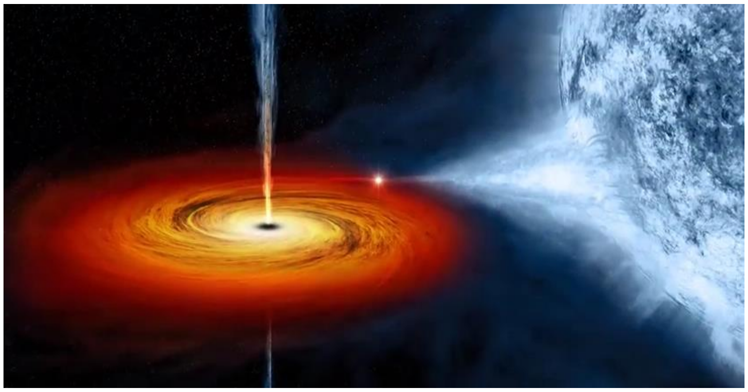

داســـي تور شـــی په وجود راسي کوم چي وروسته تور غـار يـا بليـک هول ځيني جـــــوړ ســـــــي.
دا تور غـار پـه کـاينـات کي موجود ډير غټ غټ غارونه دي او د جذبي قوه يي زياته وي چي ډير غټ ســتوري او ســياري او نور شـــيان له تيرولاي شـــي تر دغه حده چي نور لا دغه ته نږدي نه ســـی تـــيـــريـــدلاي او دا نـــور لا جـــذب کـــی.
لحاظا هر چيري چي په فضاء کي دغه تور غارونه موجود وي نو هلته به هر طرف تـه بـه تـاريقه وي. که چيري موږ ددغه تور غار د کثافت خبره وکړو نو ددغـه تور غـار کثافت دومره دی که ځمکه له ځلورو خواو څخه کښيکشـولو باندي دومره کوچني کړو چي ګوولف د ګين په برابر سـی نو دغـه حـالـت کی چي کوم کثـافـت چي د ځمکي به وي زيات و کم همدومره کثـافت بـه ددغـه تور غـار وی.ددغـه غارونو د جذب قوه دومره زياته وي چي غټ غټ کهکشـــانونـه دده پـه شـــاوخوا څرخيدو تـه مجبوره دي.
پـه کوم کهکشـان کی چي موږ ژوند کوو يعني د شـيدو لار دهغه په مرکز کی هم يو تور غار موجود دي د کوم دلاســـه چي زموږ ټول کهکشـــان د هـــغـــه پـــه شـــاوخـــوا څـــرخـــي.
پـه دغـه خبري بـانـدي د پوهيدو لپـاره چي ددغـه تور غـارونو د جذبي قوه څومره زيـاتـه ده،دلتـه بـه دا خبره درتـه وکړم که موږ وغوړو چي د خپل د کهکشـان يعني د شيدو لار څخه ووځو نو موږ ته يو لک نوري کال وخت پـه کار دي او زموږ سـولر سيسـټم زموږ د کهکشـان په آخري کونج کي مـــــــــــــــوجــــــــــــــو دي.
ددغـه تور غـار د اوســـيـدو نشـــانونـه پـه کـاينـات کي دوه داني دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اول د شیدو په څیر روښانه رڼا ده کوم چي له ده څخه راوځي کوم چي په فضـــاء کی په واضـــح توګه لیدلاي شـــو کوم چي د کاینات په تاریقه کي د لیري ځـایو پوري ځي او دوهم نشـــــانه په کاینات کی ددوي لوړ او لاندي غار کیدل دي، د کوم د لاســـه چي د کاینات له یوي برخي څخه بل برخي ته اویا کوم بل کاینات ته رســیدلای شــو.ولي چي ســـاینس همدا منی چي کـاینـات یو نـه دي بلکـه پـه یو وخـت کی ډیر دي او یو پـه بل متوازي دي. که چیري په ریاضـکي توګه خبري وکړو هر هغه شی چي ماس ولري او د جذب قوه ولري تور غار جوړیداي ســی په هغه صــورت کی که چیري موږ دغه شـی دومره کښیکاږو چي د خپل اصـلي سایز څخه د ناقابل یقین حده پوري کوچني سی په دغه صورت کي که دا شی هر شی ته که نږدي ســـی نو هغه به دده د جذبي قوي څخه به د باندي نه ووځي تر دغه حده چـــــي رڼــــا هــــــم نــــــه.

مثال په توګه که چیري تاســـو غواړي خپل ځان په تورغار بدل کړي نو تاســو به خپل ځان د ریګ د یوي زري یو پر شـــپاړس برخي څخه به لا زیـــــات کــــــوچـــــنــــــي کــــــوي بــــــه.

ملګرو شی چي څومره غټ وي د هغه په کښیکښولو سره چي هغه څومره بــه کـوچـني شـــــي د هغــه د جــذبـي قـوه بــه هـغـومره زیــاتـیـږي. لمر زموږ لـه ځمکي څخـه لس لکـه واري غـټ دي او کـه دغـه لمر کښـیکاږو په تور غار یي بدل کړو نو دده ســایز به یوازي ۳ کیلومتره به پـــــــــــــــاتــــــــــــــه شــــــــــــــــــي.

د یو تور غار رامنځته کیدو وروسـته دده سـایز دده د شـاوخوا سـتورو او ســـیارو،د ګاز وریځو او داســـي نور شـــیان په تیرولو ســـره نور هم غټیږي.غټ غټ تور غارونه د ځان څخه کوچني ســـایز ولا تور غارونه پـــه ځـــان کـــی جـــذب کـــوي او خـــپـــل ســـــــایـــز زیـــات غـــټـــوي. تر تولو کوچنی تور غار چي تر اوســه کشـف شـوي دي د هغه سـاحه ۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیلومتره ده او د هغه نوم XTEJ1650—500 دي.ددغه کوچنی تور غار ماس هم د لس لمرونو په برابر دي او تر ټولو غټ تور غار چي په کاینات کی اوس کشـف شـوی دي د هغه نوم S50014+81 دي او دده سـایز د ځمکي او لمر تر منځ چی کومه فاصـله ده د هغه څخه لا ۱۶۰۰ واري زیات دي او ددغه تور غار په داخل کی د څلویښت ملیارده لمرنو غوندي ماس موجود دي.

د نن ټوله نوي سـاینسـي څیړني دغه نتیجي ته رسـیدلي دي چی دغه تور غارونه له یوه کاینات څخه بل کاینات ته د تلو لار ده مګر تر دغه پوري رسیدل ممکن نه دي او که چیري تاسو ددغه په داخل کی تیریدل غواړي او دده د یو سر څخه په داخلیدو سره د بل سر څخه یي راوتل غواړي نو تا سـو باید د نور په رفتار سـره حرکت وکړي کوم چي هیڅ حالت کي ممکن نه دي.

تور غار د قرآن په رڼا کي

ملګرو کوم وخت چي قرانکریم نازل شـو هغه وخت هیڅ د سـاینس او ټیکنالوجي علم نه وو،مګر په هغه دور کي هم قرآنکریم د تور غار او د هغه د نښـانو ذکر وکړ او دا یي راته وویل چي تور غار په حقیقت کي له یوه آسمان څخه بل آسمان پوري د تلو لار ده.

په عربي کی لاري ته طریق وایي او ددغه لفظ طریق څخه طارق راوتلی او په همدغه نامه باندي په قرآنکریم کی یو صـورت هم نازل شـوي او الله(ج) په کی فرمایي:

قسم په آسمان او پر راتلونکي د شـپي باندي او څه شـي خبر کړي ئی ته څه شـي دي راتلونکي د شـپي ستوري دي ځلیدونکي چه نه دي هیڅ نفس مګر پر هغه باندي ساتونکي دي.

ځلیدونکی دلته په دغه صـورت کی په ثاقب سره نومول شوي او ثاقب په

(c) ketabton.com: The Digital Library

عربي ژبه کی شــا و مخ غار ته ویل کیږي او د شــیدو په څیر روښــانه روښــــنـايي تـه هم ثاقب وايي کوم چي په تاريقه يا تياره که تر ليري ځاي پوري ځي.ملګرو ددغه آیات مبارک څخه دا معلومیږي چی دا ځلیدونکي ستوري هم دغه دي کوم چي ساینس د تور غار(بلیک هول) په نامه سره پــــــــــــــــــیــــــــــــــــــــــــژنــــــــــــــــــــــــــــي.

ددغه علاوه په صورت الواقعه کي الله(ج) د تور غار په اړه داسی فرمایلي دي پـــه آیـــات نـــمـــبـــر ۷۵ څـــخـــه تـــر ۷۷ پـــوري:

نو قسم اخلم زه په ځایو د ډوبیدو د ستورو باندي او بیشکه چي قسم دي که تــاســـو پـوهـیـږي لـوي چـه بـیـشـــکـه دا قـرآن عـزتـمـن دي.

ملګرو په باوري توګه د ســتورو د ډوبیدو ځاي ددغه تور غارونو علاوه کوم بل شــی کیدای نه ســي د کوم تذکره چي ۱۴۰۰ کاله دمخه الله(ج) په قرانکریم کی وکړ او ســـاینس دغه نږدی تیر وختونو کي دا تور غارونه کشـف کړي.ددغه علاوه سـاینس دا نظریه هم وړاندي کوي چي دا کاینات یو نـه دي بلکـه لـه یوه څخـه زیـات دی او یو پـه بـل متوازي دي او ددي حواله هم په قرآنکریم کی ۱۴۰۰ کاله دمخه راکړ شــوي دي،په صــورت الـــنـــوح کـــي آیـــات نـــمـــبـــر ۱۳ څـــخـــه تـــر ۱۵ پـــوري:

او په تحقیق ســره پیدا کړي ئی ئی تاســو رکم رکم او نه وینې تاســو چه څـرنـګـه پـیـدا کـړي دي خـداي اوه آســـمـانـونـه لانـدی بـانـدي.

ملګرو تور غارونه کیدای سی په تعداد کی زیات وي موږ ته په قرآنکریم کـی حـوالـه راکـول کـیـږي پـه هـغـه کـی الله(ج) فـرمـایـلـي دي صـــــــورت الـــمـــومـــنـــون کـــي آیـــات نـــمـــبـــر ۱۷:

او خامخا پیدا کړي دي موږ اوه طبقه (یعني آسمانونه).ددغه آیات مبارک وروســته دا ثابتیږي چي د تور غار تعداد اوه دي کوم ته چي په اوه لارو ســــره تشـــبـــیـــح ورکـــول شـــوي دي

لکه څرنګه چي ما مخکي یادونه وکړه چي کـه تـاســـو وغواړي ددغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غارونو په داخل كي تير سى نو تاسو بايد د نور په رفتار سره تير شي كنى نو دغه تور غارونه هر شي په زراتو بدل كړي او خپل په شاوخوا راوڅرخوي او بيا د ځان ته يى دننه كړي او تير يي كړي. كه په ساينسي توګه وګورو نو دومره تيز رفتار ولا شي جوړول ناممكنه دي كه كوم شى نور د رفتار مقابله كولاي سى نو هغه دي د برق رفتار او مورږ ټولو ته دا معلومه ده چي په شب معراج كي د داسى تيز رفتار سواري يوازي الله(ج)په خپل محبوب حضرت محمد(ص) باندي وكړ، كوم چي په بوراق يي تر سره كړ كوم چي له برق څخه راوتلي دي يعني بريښنا.

اميد لرم چي تاسو به اوس دغه تور غارونه(بليک هول) پيژندلي وي

پاي

تاريخ:1398/9/19

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library